

**Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П. Д. Пшеничного
Факультет тваринництва та водних біоресурсів**

Дисципліна: «Живлення риб»

Лектор	Сичов Михайло Юрійович
Семестр	III
Освітньо-науковий ступінь	PhD доктор філософії
Кількість кредитів ECTS	5
Форма контролю	екзамен
Аудиторні години	50 (20 годин лекційні, 30 годин лабораторні)

Загальний опис дисципліни

Мета дисципліни – формування у слухачів системи знань і навичок з живлення риб відповідно до освітньо-наукової програми підготовки «Доктор філософії» за спеціальністю 204 – Технологія виробництва і переробки

Набутий тривалий досвід підготовки фахівців за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» свідчить, що всі наукові положення та практичні питання, що передбачені для вивчення дисципліни, мають безпосереднє і пряме відношення до їх майбутньої практичної чи наукової діяльності. Це стосується як наукових основ використання кормів і кормових добавок у годівлі риб, так і практики оцінки поживності та якості кормів. Крім того, використання у рибництві прогресивних технологій виробництва риби та рибопродуктів, зокрема на промисловій основі, вимагають від майбутніх спеціалістів вміння створювати для риб відповідну якість корму. Поряд з цим, враховуючи екологічні умови, що склалися в Україні, перехід на нові стандарти Європейського Союзу та появу нових технологій використання, збереження і підготовки кормів до згодовування, виникає необхідність вміння оцінювати поживність та якість кормів з урахуванням вмісту антипоживних речовин. Корми, що мають

токсичні властивості, є небезпечними не тільки для риби, а й для людини під час споживання рибопродукції.

Вивчення дисципліни направлено на оволодіння знаннями раціонального використання кормів при культивуванні об'єктів рибництва на основі нормованої годівлі та організації відповідної праці на виробництві.

Після вивчення дисципліни слухач повинен **знати**: особливості класифікації кормів для риб, їх хімічного складу, оцінки поживності, умов зберігання та використання в годівлі риб; оволодіти принципами нормованої годівлі риб в залежності від екологічної та економічної ситуації, а також на основі проведеної роботи робити кваліфіковані висновки

Вміти визначати вміст перетравних поживних речовин у кормі та раціоні. Визначати доступність амінокислот, макро- та мікроелементів. Прогнозувати продуктивність та економічну ефективність виробництва залежно від показників живлення.

При викладанні дисципліни використовується системний підхід на основі модульно-рейтингової системи.

Теми лекцій

Тема 1. Вступ. Анатомічні та фізіологічні особливості живлення риб

Тема 2. Структурні і енергетичні перетворення поживних речовин кормів в організмі риб

Тема 3. Сучасні системи оцінки загальної енергетичної поживності кормів для риб

Тема 4. Оцінка протеїнової, жирової, вуглеводневої, мінеральної і вітамінної поживності кормів

Тема 5. Корми та їх класифікація. Комбікорми, кормові добавки та препарати

Тема 6. Оцінка якості кормів

Тема 7. Годівля коропа

Тема 8. Годівля лососевих риб

Тема 9. Годівля осетрових риб

Тема 10. Годівля каналного сома та інших видів риб

Теми лабораторних занять

Тема 1. Особливості оцінки поживності кормів для риб за хімічним складом та сумою перетравних поживних речовин.

Тема 2. Особливості оцінки енергетичної поживності кормів для риб

Тема 3. Оцінка якості комбикормів та кормових добавок.

Тема 3. Годівля личинок коропа

Тема 4. Годівля мальків коропа

Тема 5. Годівля цьоголіток та товарного коропа

Тема 6. Годівля молоді лососевих риб

Тема 7. Годівля плідників лососевих риб

Тема 8. Годівля молоді осетрових риб

Тема 9. Годівля плідників осетрових риб

Тема 10. Годівля білого амура

Тема 11. Годівля каналного сома

Рекомендована література

1. Годівля сільськогосподарських тварин/ І.І. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 612 с.
2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І.Ібатуллін, Ю.Ф.Мельник, В.В.Отченашко та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 432 с.
3. Шерман І.М. «Годівля риб» К.: Вища освіта. 2001. – 269 с.
4. Шерман І.М. «Наукове обґрунтування раціональної годівлі риб» К.: Вища освіта. 2002. – 128 с.

Додаткова література

1. Остроумова И.Н. Биологические основы кормления рыб. – Санкт-Петербург, 2001. – 372 с.
2. Щербина М.А., Гамыгин Е.А. Кормление рыб в пресноводной аквакультуре. – М.:ВНИРО, 2006. – 360 с.
3. «Методика дослідної справи у рибництві». Методичний посібник М.Ю.Євтушенко, П.Г. Шевченко. К.: 2005. – 44 с.
4. Привезенцев Ю.А., Власов В.А. «Рыбоводство». М.: «Мир». 2004. – 458 с.
5. «Технології вирощування і годівлі об'єктів аквакультури півдня Росії» За ред. Андрющенко А.І. К.: 2006. – 212 с.
6. Товстик В.Ф. «Рибництво» К.: Навч. посіб. Х.: 2004. – 272 с.